

Til Vestland fylkeskommune
Ref 2020/1420

Bergen, 26.juni 2020

Merknad til Utviklingsplan for Vestland (Regional planstrategi) 2020-2024

Vi viser til utkastet til *Utviklingsplan for Vestland (Regional planstrategi) 2020-2024*, som har vore lagt ut til høyring.

Næringsalliansen i Hordaland meiner det er positivt at planprosessen så langt har vore inkluderande og open. Fleire av organisasjonane i alliansen deltok i dei opne dialogmøta, vonaleg til utbyte for fleire partar. Vi er óg nøgde med at Vestland fylkeskommune så tydeleg legg FNs 17 bærekraftsmål til grunn, og særleg mål nr 17: Samarbeid for å nå måla. Skal Vestland legge til rette for auka verdiskaping og ei grøn omstilling, krevst det eit styrka samarbeid mellom privat og offentleg sektor og mellom ulike offentlege forvaltningsnivå og sektorstyresmakter.

Vi gler oss over at dette samarbeidet har fungert godt i planprogramprosessen for Regionalplan for innovasjon og næringsutvikling. Næringsalliansen sitt framlegg om å utarbeide ein scenarioanalyse for verknadane av koronaepidemien har vorte følgd opp. Overordna planar er ikkje dynamiske nok til å fange opp brå og store endringar, men her får vi i fellesskap fram eit strategisk grunnlag for handling.

Utviklingsplanen er bygd opp kring fire hovudmål. To av desse handlar om verdiskaping. Det er heilt avgjerande at næringslivet i *heile* fylket får gode rammevilkår til å skape verdiar og arbeidsplassar.

Mål 1: Vestland som det leiande verdiskapingsfylket og nasjonal pådrivar for eit regionalisert og desentralisert Noreg

Vi støttar sjølvstøtt opp om ei slik målsetjing. Vi vil be om at Vestland fylkeskommune legg til rette for større bu- og arbeidsregionar, særleg kring dei større bysentra. Det vil vere eit svært viktig verkemiddel for å gjere Vestland til eit attraktivt fylke å bu og arbeide i, ikkje minst for unge menneske med god kompetanse.

I plantema kan det gjerast tydelegare at regionar og kommunar i Vestland har til dels svært ulik næringsstruktur. Det er korkje ønskjeleg eller mogleg at alle utviklar seg likt. Ein må byggje på dei fortrinna og spisskompetansen som finst i ulike delar av fylket.

Mål 2: Klima og miljø som premiss for samfunnsutviklinga

Næringsalliansen meiner det er positivt at fylkeskommunen brukar rolla som offentleg innkjøpar til å redusere klimautslepp, mellom anna gjennom elektrifisering av ferjeflåten. Her er det sett ein

standard å byggje vidare på, men det er avgjerande at sentrale styresmakter løyver pengar til denne delen av det grønne skiftet.

Vestland må óg ta ei rolle i karbonfangst og -lagring og vere ein aktiv pådrivar for at denne utviklinga skjer i vårt fylke, der vi har alle føresetnader for å utvikle lagrings- og etterbrukdelen til å skape nye næringskjeder (blå hydrogen, ammoniakk mm).

Næringsalliansen vil dessutan gje full tilslutnad til ambisjonane om å bygge opp eit elflytilbod på det fylkeskommunale kortbanenettet.

Mål 3: Lokalsamfunn som ramme for gode kvardagsliv i heile Vestland

Vi stiller spørsmål ved fleire av delstrategiane under dette målet.

Delstrategi 3.1: Vestland skal utvikle menneskevenlege og levande lokalsamfunn basert på stadeigne ressursar og kvalitetar.

Delstrategi 3.2: Bergen og dei regionale sentra skal utviklast til attraktive sentra, og fungere som ei drivkraft for utvikling i heile fylket.

Vi meiner det kan vere rett å medverke til utvikling og vekst i kommunar som er «*prega av svak næringsutvikling, fråflytting og skeiv aldersfordeling*». Vi ser det derimot ikkje som ei fylkeskommunal oppgåve å «*sikre ei samfunnsutvikling som utjamnar ulikskap*». Kommunar og regionar i Vestland må få lov til å konkurrere om å vere attraktive for innbyggjarar og næringsliv. Ein bør difor vere varsam med å peike på kvar vekst skal tillatast og ikkje.

Mål 4: Like moglegheiter til å delta i verdiskaping

Delstrategi 4.3: Vestland skal sikre deltaking gjennom trygg oppvekst, utdanning og livslang læring.

Næringsalliansen ser det som svært viktig at eit desentralisert utdanningstilbod vert oppretthalde og utvikla, slik at det i størst mogleg grad svarar på dei behova som gjer seg gjeldande i næringslivet.

Om regionalt planbehov

Nettopp difor er *Regional plan for kompetanse*, som skal reviderast i 2021, mellom dei aller viktigaste planane som Utviklingsplan for Vestland peikar fram mot. Vi føreset at dette planarbeidet vert utført i nært samarbeid med næringsorganisasjonane. Næringsalliansen meiner óg det er rett at å starte arbeidet med *Temaplan for opplæringssektoren i Vestland (mål og strategiplan)* og ser fram til å medverke i den prosessen.

Vestland er eit stort industri- og energifylke. Det vil vere rett å sjå dette i éin samanheng. Vi oppmodar difor til at *Industristrategi for Sogn og Fjordane 2016-2025* blir revidert og oppgradert, slik at han vert gjeldande for heile fylket.

Vi ser ikkje same nytten i *Regional plan for senterstruktur*, som skal reviderast i 2021. Igjen vert det peika på behovet for «*ein balansert vekst og helsefremjande lokalsamfunn i heile fylket. Planen skal samordne lokalisering av bustader, arbeidsplassar, tenester, service og handel.*»

Og vidare:

Ei tenleg arbeidsdeling mellom senter med ulik storleik og funksjon, vil bidra til ei berekraftig og konkurransedyktig samfunnsutvikling, og gjere det mogleg å drive næring og leve gode liv i heile fylket.»

Vi trur ikkje Vestland fylkeskommune skal hindre ei bærekraftig, positiv utvikling i kommunar som opplever dette. Vi meiner óg at kommunane veit betre enn fylkeskommunen korleis areala skal planleggast. Det kommunale sjølvstyret er ein viktig reiskap for å byggje attraktive lokalsamfunn. Dette må vernast om, medan ein stimulerer til utvikling der dette trengst.

Til sist ber vi om at ein prøver å finne gode metodar for å etterprøve om måla i planen vert nådd. Det er viktig at Vestland fylkeskommune inkluderer og er i tett dialog med kommunane og næringsorganisasjonane også i det vidare arbeidet.

Med helsing

for Næringsalliansen i Hordaland

Næringsalliansen i Hordaland er eit nettverk av 14 næringsråd og -organisasjonar i Hordaland.

Alliansen representerer meir enn 3000 verksemder og 130.000 arbeidsplassar.

Desse er tilslutta Næringsalliansen: Austevoll Næringsråd, Bergen Næringsråd, Bjørnafjorden Næringsråd, Bømlo Næringsråd, Etne og Vindafjord Næringsutvikling, Kvam Næringsråd, Kvinnherad Næringservice, Nordhordland Næringslag, Osterøy Industrilag, Hardanger Industri, Stord Næringsråd, Tysnes Næringsråd, Vaksdal Næringssselskap, Vest Næringsråd.